

Hur gammal är älgen?

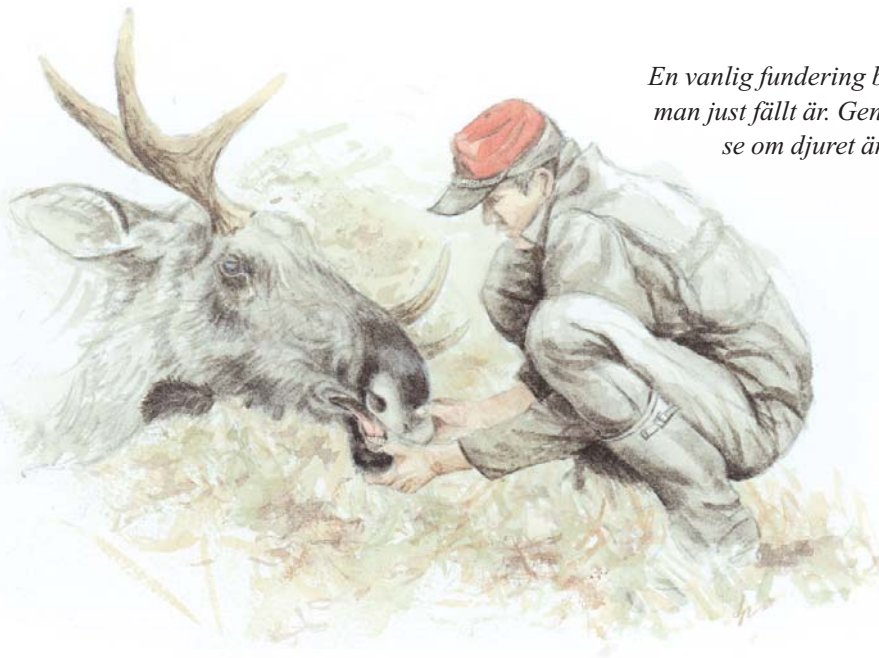
AV ROLF SVENSSON (TEXT & ILLUSTRATIONER)

Titta på tänderna!

När jaktkamrater samlas kring en fälld älg uppstår ofta diskussioner om hur gammalt djuret är. På ett enkelt sätt går det att se om älgen är under eller över fyra år gammal.

En vanlig fundering bland jägarna är hur gammal älgen man just fällt är. Genom att titta på tänderna går det att se om djuret är ungt eller gammalt.

Jag minns en jakttag under 1980-talet då vi en efter en samlades vid ett skjutet hondjur. Skytten förklarade att han släppt kon över hela fällan och vägen för att försäkra sig om att hon inte hade kalvar i släptåg.

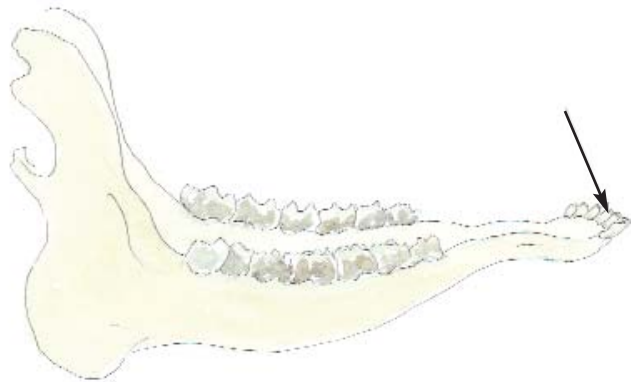
Djuret såg ganska litet ut där det låg. Flera äldre jägare sa med bestämdhet att det var en tvåårskviga.

Men att bedöma kroppsform och huvud på en skjuten älg är betydligt svårare än när djuret lever. Den skjutna kon hade ingen kalv. När fjärde kindtanden senare snittades kunde elva fullständiga zoner utläsas. Kon var alltså minst tolv år gammal. Så var det med den kvigan.

Men hade vi i jaktlaget då vetat vad älgforskningen kommit fram till genom att studera älgars framtänder hade åtminstone en del av diskussionen varit onödig.

Då hade någon av oss på skottplatsen med ett enkelt grepp om mulen kunnat titta på framtänderna och få en indikation på om kon var äldre än fyra år. Precis på tandeggen framträder nämligen en brun rand, när älgen är över fyra år gammal. Randen blir tydligare ju äldre älgen är.

På bilderna här intill visar jag hur det ser ut. □

Titta på älgens framtänder. Precis på tandeggen framträder en brun rand först vid fyra års ålder. Randen blir tydligare ju äldre djuret är.

4 år. Tänderna kommer från en udda tolvtaggad tjur. Här ser man den första antydning till brun rand på tandeggen. Oftast är den tydligast i kanten på tanden. Åldern är fastställd genom räkning av zoner i fjärde kindtanden.

6-årig ko. Här framträder den bruna randen mycket tydligt.

6-årig 18-taggad tjur. Den bruna randen syns tydligt. Lägg märke till att tjuren har nio framtänder mot normala åtta. Tänderna sitter hoptryckta och ett par är inklämda i varandra.